

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

Bakalářská práce

**AUTORSKÁ KNIHA - BELETRIE/FICTION
ZMATEK**

Anastasiia Kashtanova

Plzeň 2019

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

**Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Mediální a didaktická ilustrace**

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA - BELETRIE/FICTION

ZMATEK

Anastasiia Kashtanova

Vedoucí práce: ak. mal. Renáta Fučíková
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

.....

podpis autora

Ráda bych poděkovala ak. mal. Renátě Fučíkové za podporu při tvorbě této bakalářské práce a za její cenné rady a také za osobní trpělivost.

OBSAH

TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	6
CÍL PRÁCE.....	6
PROCES PŘÍPRAVY.....	7
PROCES TVORBY.....	8
TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	9
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	10
RESUMÉ.....	12
SEZNAM PŘÍLOH.....	14

TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Při výběru tématu spoléhala jsem se na své zájmy. Mým hlavním zájmem jsou dětské knihy. Jsem sběratel. Do mé sbírky knihy padnou díky jejich ilustracím. Celý můj život jsem velmi ovlivněna knihami Chukovského¹. V mém dětství jsem často navštěvovala Peredělkino² v Moskvě. V době existence Sovětského svazu tam byly chaty různých spisovatelů. Po smrti spisovatelů se jejich chaty staly muzea. Žáci základních škol Moskvy navštěvují tato muzea.

Nechtěla jsem vytvářet ilustrovanou knihu. Rozhodla jsem se udělat knihu, která by byla odrazem mého pohledu na dětskou literaturu z dětství. Chtěla jsem vytvořit nejen vlastní ilustrace, ale také i text k dílu. Proto jsem si zvolila autorskou knihu. Tato práce se stala odrazem mého pohledu na dílo Chukovského Švábisko.

Snažila jsem se vytvořit novou podobu tohoto díla, abych zničila hluboce zakořeněné představy z dětství.

Díla autora v dětství na mě udělali velký dojem. To je jeden z mých nejoblíbenějších autorů pro děti. Švábisko jsem přečetla a analyzovala, pak na její základě jsem vytvořila jsem příběh, který se stál interpretací podstaty díla autora. Našla jsem pro sebe něco nového a vytvořila jsem svůj vlastní text.

CÍL PRÁCE

Cílem mé práce bylo najít něco nového v zakořeněných obrazech a morálce. Vzala jsem samotnou podstatu díla a dala jsem jí jednoduchou vizuální podobu. Tohle pomohlo mi to změnit obraz knihy. Snažila jsem se ilustrovat tak, aby od první stránky nepřišly ty obrazy, které jsou v hlavě lidí, kteří jsou s tímto dílem seznámeni. Ale nesnažila jsem se však zkreslovat text a obrazy zvířat tak, aby si člověk nemohl uvědomit, že se jedná o interpretaci slavného díla. Chtěla bych aby čtenář mohl toto dílo objevit z druhé strany jako já. Takže to je můj druhý cíl. Nesnažila jsem se

¹ byl ruský básník, překladatel, literární kritik a esejista. Je slavný především jako autor veršů a prózy pro děti.

² je chatová oblast na jihozápadním předměstí Moskvy.

však úplně zjednodušit obsah podoby ilustrace, proto jsem hodně pracovala s texturami. Rozhodla jsem se pracovat s velkými tvary, jejich barvou a prázdným prostorem. Byl to pro mě nový formát. Snažila jsem se nepřekrucovat anatomii zvířat, aby odrážet jejich skutečnou krásu. Ale zároveň můj cíl nebyl udělat ilustrace realisticky. Mým třetím cílem bylo použít co nejvíce různých materiálů k vytvoření jedinečných textur, aby naplnit svou práci.

PROCES PŘÍPRAVY

Součástí práce bylo napsání příběhu. Text je v podstatě analýzou básně. Situace v básni je jednoduchá, ale nafouknutá. Vzala jsem podstatu a popsala situaci, jak to vidím teď, když je mi 29 let. Pak jsem to popsala tak, aby se čtenář mohl na konci usmát. Název vznikl sám. Protože všechno, co se děje v této knize, je dočasný zmatek, který byl vyřešen stejně nečekaně, jak ten zmatek začal.

Od samého počátku jsem se rozhodla, že základem mé práce bude dětská literatura a dětská ilustrace. Vzhledem k tomu, že tento druh ilustrace mě zajímá nejvíce. Obtížnost vytvořit ilustraci byla taková, že jsem měla v hlavě hotové obrazy, které jsem věděla už od dětství. Proto jsem se rozhodla odstoupit od starých představ a vytvořit nové své vlastní. To bylo nejtěžší. Byla to opravdová výzva, protože knihy Chukovského a ty obrazy, které byly vytvořeny sovětskými a postsovětskými umělci, mě pronásledovaly od raného dětství až do současnosti. Protože díla Chukovského v Rusku jsou neustále znovu vydávána. Také práce s tradičními materiály nebyla snadná, protože pro mě to byl nový formát. Chtěla jsem se držet realistického tvaru zvířat, a prohlédla jsem velké množství fotografií. Najít potřebnou pózu, která by byla přirozená pro konkrétní zvíře. Abych mohla vybrat správnou texturu, musela jsem prostudovat kůže, srstí a peří. Aby pak vybrat správnou texturu. Nejvíce obtížný byl šváb. Zejména jeho přední strana. Šváb má komplexní anatomii a mnoho detailů. Zároveň je v knize téměř všude velmi malý. Pouze na jednom místě čtenář se otevře pro sebe švába ve velkém formátu. Přemýšlela jsem o tom, jak ho vykreslit tak, aby nebyl pro malé čtenáře příliš děsivý, ale zároveň neztratil své děsivé vlastnosti.

Pak jsem přemýšlela, jak mohu identifikovat zvířata v prostoru. Aby přitáhla čtenáře k texturám, na kterých jsem se rozhodla pracovat, rozhodla jsem se, že nebudu kreslit další námět a pozadí. Rozhodla jsem se, že zvířata by měla mít světlé stíny, které by definovali zvířata v prostoru, ale neodváděly pozornost od textury.

PROCES TVORBY

Při tvorbě ilustrací jsem se rozhodla zjednodušit tvar. Pomohlo mi to odstoupit od klasických obrazů. Druhou fází práce bylo hledání nezbytných a zajímavých textur, které by mohly zobrazovat některé zvláštnosti zvířat, které jsou v mé knize. Základem mých ilustrací je akvarel firmy Van Gogha a maskovací kapalina. Po úplném vysušení jsem dělala otisk z různých materiálů, aby se vytvořila vhodná textura, která by byla blízká každému konkrétnímu zvířeti. Při tvorbě slona jsem použila otisky prstů, otisky dlaní a nitě. A také jsem použila nitě jako šablonu.

Pro vytvoření nosorožce jsem použila otisk houby. Když práce byla ještě mokrá, dělala jsem otisk pomačkaným papírem. Když byla práce suchá, použila jsem na otisk kožený obál. Hrochova textura je výsledkem otisků sáčku a kapesníku. Nejtěžší bylo vytvoření krokodýla. Práce se zelenou barvou se mi zdála neuvěřitelně obtížná. Udělat imitaci krokodýlí kůže se zdálo nemožné. Pomohly mi tyčinky a stará elastická bandáž. Štětce z hrubého vepřového strniště mi pomohly vytvořit chlupatého medvěda. Použila jsem také různé kousky látky.

Při práci se švábem a vrbcem jsem prakticky nepoužila otisky. Když práce byla ještě mokrá, udělala jsem jen lehký otisk papírem.

Technika otisku mi pomohla vytvořit unikátní texturu. Při práci s otisky jsem narazila na hodně komplikace. Jednou z nich byly použité materiály. Jeden z mých nejoblíbenějších otisků byl otisk obvyklého měkkého kapesníku, který byl zmačkaný a zkroucený. Ale práce s ním byla tvrdá, protože silně absorboval barvu a stačilo to jen pro jeden otisk.

Dalším problémem bylo to, že při práci s otisky nebyl prostor pro chyby. Něco se dalo opravit, ale ve většině případů jsem musela znovu kreslit od začátku. Vzhledem i k tomu, že další úpravy v počítači budou trvat ještě déle.

Třetí obtíží bylo, jak vlastně najít ten správný otisk nejjednodušší cestou.

Navzdory všem obtížím tohoto procesu je použití této techniky skutečným dobrodružstvím. Také v procesu práce bylo velmi zajímavé vyzkoušet různé předměty k dosažení tohoto úkolu.

Abych zvýraznila textury a velkou formu zvířat, rozhodla jsem použít jen prázdný prostor a přidat malé stíny, aby určit, že zvířata jsou v prostoru.

Během práce moje kniha přestala být výhradně pro děti. Podle mého názoru by tato kniha mohla být zajímavá pro dospělé děti. Kniha přestává být výlučně dítětem. Podle mého názoru by tato kniha mohla být zajímavá pro starší děti.

TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Příprava předtisku trvala více času než samotný proces kreslení. Po naskenování hotového díla v rozlišení 600 DPI jsem přistoupila ke zpracování výkresů v grafickém programu. Výkresy z akvarelů vyžadují pečlivé zpracování. Po zpracování výkresů jsem přistoupila k práci v editoru pro tvorbu knihy. Použila jsem dva typy písma Cambria i Adlery Pro Regular, který jsem použila pro obal, který podle mého názoru pro obal je vhodnější.

Mám ručně šitou vazbu. Zvolila jsem modrý hřbet, který podle mého názoru zdůrazňuje obálku celkem, ale neodvádí pozornost od ní.

Pro mou knihu jsem vybrala papír, který obsahuje vlákna a má přirozenou bílou barvu. Tento papír je vyroben z 50% recyklovaných vláken, 40% EFC buničiny a 10% bavlny. Aby papír byl měkký a příjemný.

Vzhledem k tomu, že kniha je pro děti, zvolila jsem velikost písma 14 pro text na stránkách. Pro text na obálce jsem použila jiný typ a velikost písma, který byl podle mého názoru pro obal vhodnější.

Snažila jsem se udělat knihu tak, aby byla pro čtenáře krásná a neobsahovala syté barvy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

a) Knižní a periodická literatura

HANÁK, Mirko a Hana DOSKOČILOVÁ. Zvířátka z celého světa: pro nejmenší. Praha: Albatros, 1971

ČUKOVSKIJ, Kornej Ivanovič. Doktor Bolíto: (pohádkové vyprávění o zvířátkách). 2. vyd. V Praze: Práce, 1949.

MARŠAK, Samuil Jakovlevič. Zvířátka z klece. 3. vyd. Přeložil Jiří Václav SVOBODA, ilustroval Dušan GREČNER. Bratislava: Mladé letá, 1984. Leporela (Mladé léta).

HANÁK, Mirko. Mirko Hanák: ilustrace ke knize Jaromíra Tomečka Smaragdové stopy ; k tisku připravil KMČ. Praha: Albatros, 1974. Klub mladých čtenářů (Albatros).

HRUBÍN, František. Dvakrát sedm pohádek. Ilustroval Jiří TRNKA. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1958.

b) Internetové zdroje

1. Foto slona: https://www.google.com/search?q=slon&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiswtjsoffhAhUgDWMBHa8bCmsQ_AUIDigB&biw=1461&bih=1079

2. Foto krokodýla: https://www.google.com/search?biw=1461&bih=1079&tbn=isch&sa=1&ei=QvXHXJH8L6eLjLsPoLWW8AQ&q=krokod%C3%BDl&oq=krokod%C3%BDl&gs_l=img.3..015j0i3015.13259.13259..14437...0.0..0.74.74.1.....1....2j1..gws-wiz-img.ZTo-qUsMXjE

3. Foto medvěd: https://www.google.com/search?q=%C5%A1v%C3%A1b&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiJ86b8offhAhVaA2MBHbDZCpYQ_AUIDigB&biw=1461&bih=1079

4. Foto nosorožce: https://www.google.com/search?biw=1461&bih=1079&ei=NujHXImZOMjGwQKX_rLoDg&q=nosoro%C5%BCec&oq=nosoroz&gs_l=psy-ab.1.0.0110.3377132.3379042..3380606...0.0..0.85.540.7.....0....1..gws-wiz.....35i39.bLysSVm86G4

5. Foto hroch: https://www.google.com/search?biw=1461&bih=1079&tbm=isch&sa=1&ei=d_XHXJ-BHY28gwfQgbKADA&q=hroch&oq=hroch&gs_l=img.3..0j0i30l9.17069.17069..18101...0.0..0.67.67.1.....1....2j1..gws-wiz-img.yBfGcCKnOQ4

6. Foto vrabec: https://www.google.com/search?q=vrabec&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjXzquVovfhAhWoD2MBHXiuBH4Q_AUIDigB&biw=1461&bih=1079

RESUMÉ

Cílem mé práce bylo vytvořit knihu, která je odrazem mého pohledu na literaturu z dětství. Jako základ jsem zvolila jedno z mých oblíbených děl K.I. Chukovského Švábisko. Na základě tohoto díla jsem napsala autorský text a vytvořila ilustrace. Snažila jsem se odstoupit od stávajících obrazů a forem tohoto díla. Zničení zavedených názorů. Za účelem rozšíření variací vnímání.

Snažila jsem se najít v sobě nové formy, které svobodný od zakořeněných obrazů vnímání. Stejně jako použití nových a neobvyklých materiálů pro tvorbu textur.

Výhodou mé práce je, že to není opakování starého. Je to úplně nový obraz, ale vytvořen byl na základě podstaty díla, a to jak v textu, tak i na obrázcích.

Moje láska ke zvířatům a velký zájem o jejich ilustraci mi pomohly pracovat s knihou s velkým potěšením.

Moderní svět nám dává mnoho možností a různé pomůcky. Každý rok roste počet ilustrací v digitální podobě. To je neodvratnost. Líbí se mi příležitosti, které nám technologie poskytuje, ale chtěla bych je použít pouze v některých fázích tvorby mého díla. Dávám přednost práci s tradičními technikami a materiály. Podle mého názoru, pouze při práci s materiály můžeme dosáhnout teplo, kterou můžeme cítit ze obrazku vytvořeného rukama.

RESUME

The aim of my work is to create a book, which displays a view on literature of my childhood. I chose a poem "Tarakanishche" ("The Monster Cockroach") by Korney Ivanovich Chukovsky as a basis. It is one of my favorite poems. I wrote my author's text and created illustrations for my work. I tried to find the new, which differs from the existing images and forms of this poem. I want to change former views and show new feelings. The aim of my work is the search of modern, fresh and novel images and the use new and unusual materials for creating of textures. The advantage of my work is that it is not a imitation of the old. There is an embodiment of a new image, which based on the essence of the work in the text and in illustrations.

My love for animals and the great interest in illustrating of them helped me to work on the book with the great pleasure.

The modern world gives us a lot of opportunities and various technology. The amount of digital illustrations is growing every year. It is unavoidable. I use too this technology, but it is only at some stages of my work. I prefer to work with traditional techniques and materials. It shows the heartfulness in illustrations.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1. Nosorožec

Příloha 2. Nosorožec

Příloha 3. Hroch

Příloha 4. Krokodýl

Příloha 5. Vrabec

Příloha 6. Šváb + vrabec

Příloha 7. Slon

Příloha 8. Medvěd

Příloha 9. Maketa

Příloha 10. Materiály I

Příloha 11. Materiály II

Příloha 12. Materiály III

Příloha 13. Pracoviště I

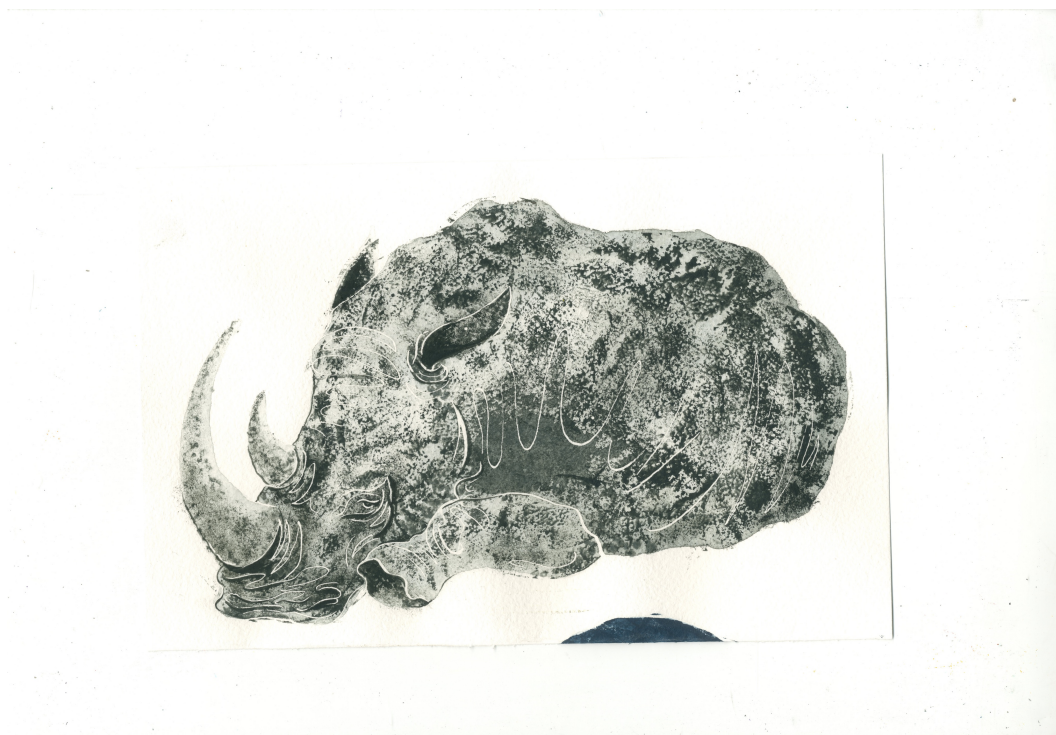
Příloha 14. Pracoviště II

Příloha 15. Pracoviště III

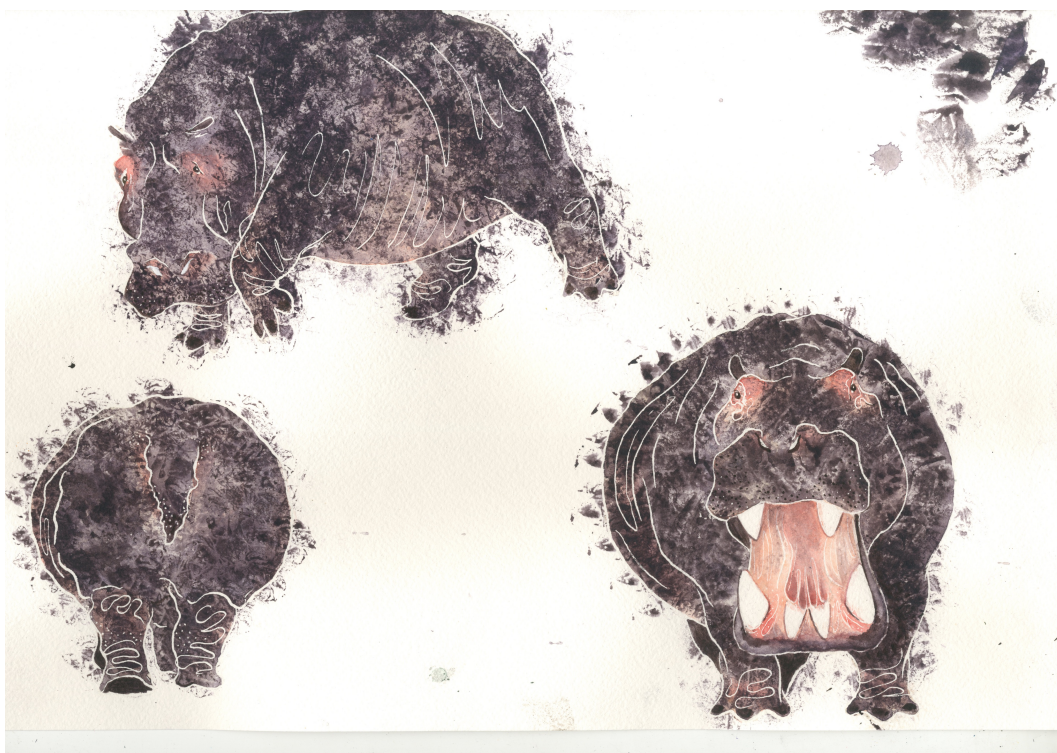
Příloha 1. Nosorožec



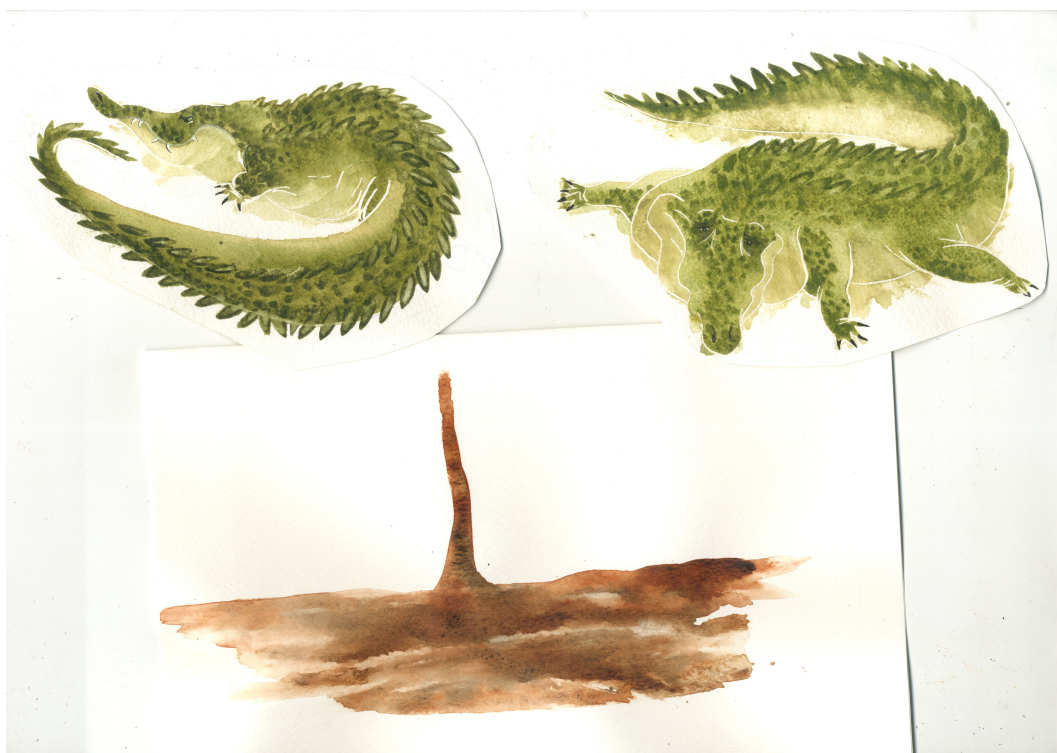
Příloha 2. Nosorožec



Příloha 3. Hroch



Příloha 4. Krokodýl



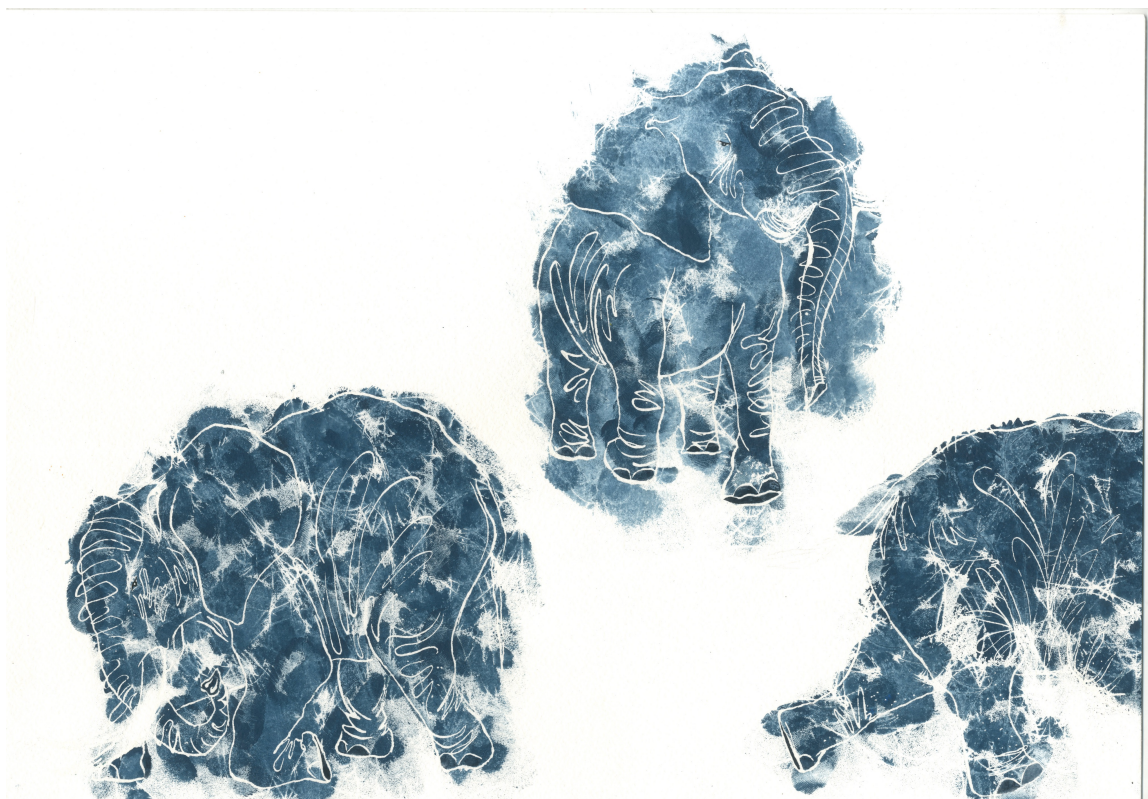
Příloha 5. Vrabec



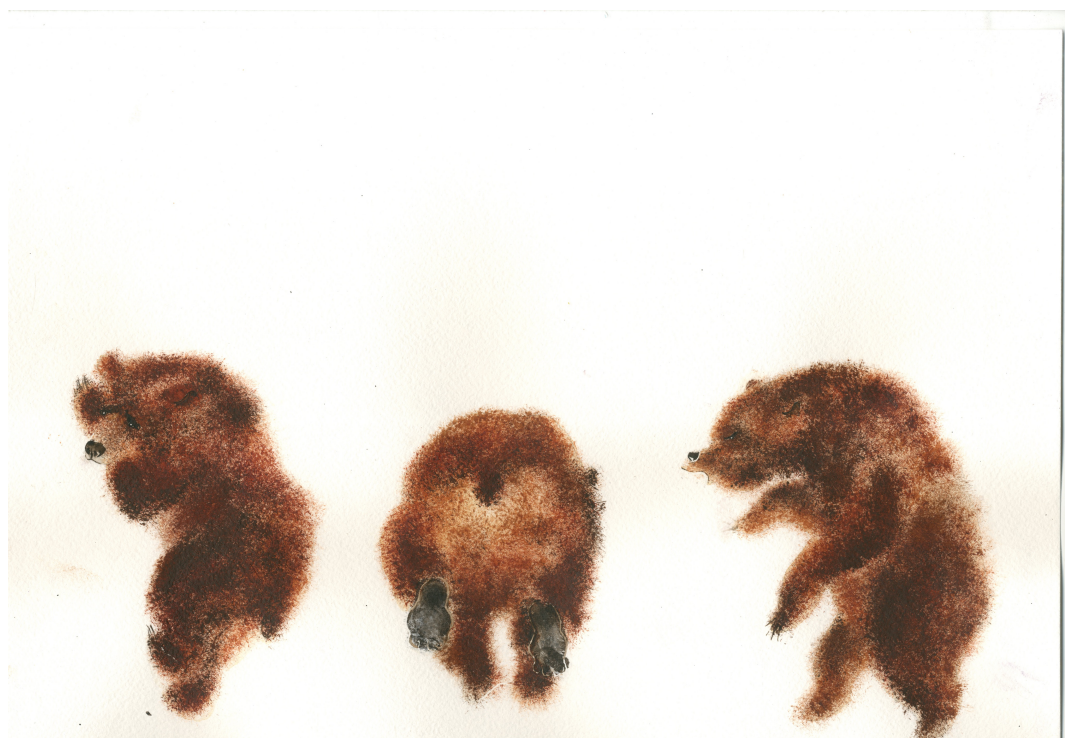
Příloha 6. Šváb + vrabec



Příloha 7. Slon



Příloha 8. Medvěd



Příloha 9. Maketa



Příloha 10. Materiály I



Příloha 11. Materiály II



Příloha 12. Materiály III



Příloha 13. Pracoviště I



Příloha 14. Pracoviště II



Příloha 15. Pracoviště III

